

בית כנסת בני ישראל

HEGEDŰS-CSÁKY-BENÉI JISZRÁÉL ZSINAGÓGA
és
BÉT SMUÉL TANHÁZ

ZSINAGÓGAI INFORMÁCIÓK
2026. január 11 -január 17.

Közvetlen link:

<https://us04web.zoom.us/j/6579029560>

ID szám: 6579029560

Password: 917838

BÉT SMUÉL TANHÁZ ZOOM ELŐADÁSAI:

בית מדרש-בית שמואל

הרצאות ושיעורים בזום

január 11. vasárnap 18:00	Szerdócz Ervin: Hetiszakasz és Háftára
január 12. hétfő 18:00	Zev Paskesz: Kommentár irodalom
január 13. kedd 18:00	Róth László: A csodarabbik nyomában
január 14. szerda 18:00	Darvas István: A kommentárok világa
január 15. csütörtök 18:00	Fekete László: Kántorművészet

Hétköznapi imarend

vasárnap-péntek reggel zsinagóga	08:00
---	--------------

vasárnap-csütörtök este ZOOM	18:00 18:30
vasárnap-csütörtök esti ima ZOOM	

Sábbati tudnivalók 2026. január 16 – január 17.

זמני התפילה בשבת

tanulás	17:30
esti ima	18:00
szombat délelőtti istentisztelet	09:00 hetiszakasz: VÁÉRA

Egy mondat a hetiszakaszból

משפט אחד מהפרשת השבוע

שלח את עמי ויעבדוני

"...Bocsásd el az én népemet, hogy szolgáljanak engem!"

Mózes II.7.26.

Kommentár: ORZSE régi honlap

Ezen a héten a Váéra hetiszakaszát olvassák a zsinagógában. Jelentése: "Megjelentem" (hasonló nevű szidra Vájéra az első könyvben is található.) Megjelent őseinknek az Örökkévaló, irgalmas négybetűs nevével: J.H.V.H. – Van, Volt, Lesz - aki szövetséget kötött őseinkkel, Ábrahámmal, Izsákkal, Jákobbal, de nem érthették meg teljesen a hűség fogalmát, amelyet most alkalma lesz bemutatni, mikor ivadékait kivezeti a rabság országából. 400 évig kellett volna szenvedniük a hébereknél, ez 210-re mérséklődött, mert 49 lépcső halad a Szentség felé fel, és 49 lefelé, a megsemmisüléshez. Izrael fiai már ott

álltak a fizikai, szellemi megsemmisülés alsó grádicsán, ha nem történik a kivezetés, később már nem lett volna kit megváltani.

De ezt a nagy Nevet megtanulhatja a Faraó is, aki lexikonjaiban kerestette tudósaival, de nem találta. Most majd megtanulja, és megjegyzi örökre. Az uralkodó makacsságát 10 csapás törte meg. A víz vérré válása, békák, rovarok, vadállatok, dögvész, kiütés, jégeső, saskajárás, sötétség, és az elsőszülöttek halála. Ez utóbbinak szörnyű hatása az államgépezet összeomlásával, és lázadással fenyegetett, erre megnyitotta az uralkodó a szabadulás kapuit Izrael gyermekei előtt.

Miért nem ezzel a csapással kezdte a fenyítést a Gondviselés, ezzel a többi elkerülhető lett volna. A válasz: így volt csak lehetősége a konok királynak, hogy helyesen cselekedjék. Volt figyelmeztetés, előkészület, gondolkodási idő. Bölcseink szerint 24 napos figyelmeztető periódus előzte meg a kb. 7 napig tartó csapást, így egy évig tartó procedúra volt az egész fenyítő sorozat.

Bár ezzel érték el őseink a menekülést, számunkra ez nem öröm. A peszachi széder vacsorán, mikor a tíz csapást felsoroljuk, kiöntünk az örömet jelképező borból egy-egy cseppet, mert mások szenvedése üröm nekünk. Az elsőszülöttek böjtölnek, a pészachot megelőző napon, mert emberek, I.-ten teremtményei pusztultak el.

Deutsch Gábor

KOMMENTÁR

Részlet Menáchem Meron: **Az élő Biblia** című könyvéből

VÁÉRA

A MEGVÁLTÁS FÁZISAI

Mikor Mózes és Áron sikertelenül jöttek vissza a Fáraóhoz való küldetésükből, és a nép vezetői is ellenük fordultak, Isten újból szólt hozzájuk, hogy megerősítse őket hitükben. Mózes szemrehányást tett Istennek a sikertelenségért: "Istenem, miért rontottad a nép helyzetét. miért

küldtél engem? Hiszen amióta beszéltem a nevedben a Fáraóval, rosszabb lett a nép helyzete, és nem mentetted meg őt." (Ex. 6/22-23.)

Isten megnyugtatta Mózeszt: "Meglátod, mit teszek majd a Fáraóval, mert erős kézzel kergeti majd ki a népet országából." (Gen. 6/1.) Isten folytatja buzdító szavait. "Az ősöknek csak a Természet Istene gyanánt jelentem meg, de Örökkévaló nevemet (a történelmet irányító) nem közöltem velük. Most szövetséget kötöttem velük, hogy Kánaán országát nekik adom. (u.o. 6/4.) Ezért szólj Izrael fiaihoz cselekvésem sorrendjéről:

1. Kivezetlek Egyiptom szolgaságából.
2. Megváltalak benneteket kinyújtott karral és törvénnyel.
3. Népemmé teszlek benneteket és Istenetek leszek.
4. Megmentelek benneteket a szolgaságtól.
5. Elviszlek benneteket az országba, amit esküvel ígértem az ősatyáknak.

Ezen ígéretek nyomán isszuk Széder-este a 4 pohár bort. Az igazság az; hogy 5 ígélet volt, és 5 pohárral kellene inni. A Talmud valóban vitázott azon, hogy 5 pohárral kell-e inni. Döntést nem hozott. Ezért az 5. pohárról Élijáhu próféta fog dönten, ezért nevezik az 5. poharat Élijáhu poharának.

A nép képzelete nem foglalkozott a talmudi vitával, hanem úgy tekintette Élijáhu poharát, hogy ő meglátogatja a zsidó házakat Pészách első estéjén és hírül hozza a megváltást. Ezért "készítünk neki egy pohár bort..." Érdekes megjegyezni, hogy a gálutban sok testvérünk elfogadta az első négy ígéletet: Isten népe lettünk, őt imadjuk. De az ötödiket, az Izrael országába való alijázást figyelmen kívül hagyják. Talán azért nem isszunk Széder-este az 5. pohárból, Élijáhu poharából... Izrael fiai egyáltalán nem figyeltek Mózes szavaira. A kegyetlen munkától elfáulva, nemcsak az 5. ígéletre, hanem az első négyre sem figyeltek. "Nem hallgattak Mózesre, eltompultak a nehéz munkától " (Ex. 6/7.) Mózes maga sem hitt már további küldetésében. "Ha Izrael fiai nem hallgattak rám, hogyan hallgatna rám a Fáraó?" (u.o. /12.)

A hetiszakasz további része az első csapásokat beszéli el (tíz csapás). Az egyiptomiak istenként tisztelték a Nílust. Ezért az első csapások azzal kapcsolatosak: a víz vérré változott, majd a folyóból békák végtelen serege lepte el az országot. Sokan igyekeztek e jelenségeket természeti tünetényként feltüntetni. Nem e írás feladata ezeket taglalni. Ezzel szemben komoly teológiai problémát vet fel a bibliai elbeszélés. A zsidó vallás egyik alapvető tétele: az ember szabad választása a jó és a rossz között. Ugyanakkor azt olvassuk a hetiszakaszban: "Én megkeményíttem a Fáraó szívét... nem hallgat majd rátok, és ezért megbüntetem Egyiptomot." (Ex. 7/3.) Ha Isten keményíti meg a Fáraó szívét, hogyan vonhatja őt felelősségre?

Ha figyelmesen olvassuk a csapásokról szóló elbeszélést, megtaláljuk a választ a fenti kérdésre. Az első öt csapásnál (vér, békák, tetvek, vadállatok, pestis) a Fáraó "önállóan" makacsolta meg magát. "A Fáraó ezúttal is megkeményítette a szívét" (Ex. 8/28.) - olvassuk.

Csak az 5. csapás után mondja az írás: "Isten megkeményítette a Fáraó szívét." (u.o. /9/12.)

A Fáraó végig kitartott makacssága mellett, bár fokozatosan engedett valamit Mózes követeléseinek.

Mikor már tanácsosai is megsokallották az ország pusztulását, hajlandó volt kiengedni a felnőtt férfiakat. "Így szóltak a Fáraó szolgálai hozzá: meddig lesz ez pusztulásunkra? Küldd el az embereket, imádják Istenüket. Hát nem látod Egyiptom pusztulását?" (u.o. 10/6-7.) De Mózes így szólt: "Fiataljainkkal és öregjeinkkel, fiainkkal és lányainkkal; nyájainkkal megyünk." (u.o. /9.) Végül már csak nyájaikat akarta visszatartani. Csak a tizedik csapás (elsőszülöttek halála) után engedte szabadon Izrael fiait.

Izrael ókori-bibliai története állandó kapcsolatban van Egyiptommal. A kivonulás i.e. 1300-1200 körül zajlott le. A rabszolgaság II. Ramszesz fáraó idején érhetette el csúcspontját. Volt úgy, hogy szövetség volt Egyiptom és a zsidó állam között. Salamon király (i.e. 970-930) első számú felesége fáraó-lány volt. Az északi ellenség elől (asszírok, babilóniaiak) sokszor menekült a nép egy része Egyiptomba. A mára rendelt prófétai szakasz (Ezekiel, 28. fejezet) Nebukadnecár győzelméről ír az egyiptomi sereg felett (i.e. 598.), amikor is kezdetét vette a babilóniaiak uralma Júdea felett. Mondanunk sem kell, hogy az ókori egyiptomi írók elvetik a Biblia történetét a kivonulásról, mert az sértette önérzetüket (Meneton egyiptomi pap írásai).

Az oldalt szerkesztette:

Schöner Alfréd

בית כנסת בני ישראל

BZSH Hegedűs Templomkörzet

Benéi Jisráél Zsinagóga

1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 3.

06-30-644-9083, 06-1-340-5085

e-mail: hegedus@bzsh.hu;

<https://hegedus-zsinagoga.bzsh.hu/>